

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre ..... 16 kor.
 Negyedévre ..... 4 «
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre ..... 20 kor.
 Negyedévre ..... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre ..... 24 kor.
 Negyedévre ..... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéréseit visszafizetésre
 vagy megőrzésre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A horvátok egyezkednek. Félhivatalos részről hivatalos örömmel jelentik, hogy a horvátok egyezkednek. Ugy tapasztaltuk ugyan, hogy a horvátok kegyes jóindulata nélkül is kitűnően megélünk. A kormánynak van akkora többsége, hogy nem kell szavazatokért kunyoránia Zággyában. Az a bátor és öntudatos hang, melyet Tisza széles látókörű beszédjében használt arra vall, hogy tekintélyünk erős kifelé és befelé egyaránt. Nem szorult rá senki a horvátokra. Mi a manónak itt egyezkedni?

Félünk az egyezkedő horvátoktól, mert ami drávántuli testvéreinkkel a hányzor ki egyezkedtünk, mindig sirva néztünk utána, annyit ráizgettünk.

Most is a horvátoknak van szükségük békére s a józan ész azt diktálná, hogy tehát mondják meg, mit adnak a békéért? E helyett követelődnek. Követelik a likai vasutat, követelik a koalíciós kormány által a magyar állam méltóságának és jogainak teljes megvédésével készült szolgálati pragmatika visszavívását, követelnek és ismét követelnek és ennek fejében kegyesen megígérik, hogy tovább nem követelnek semmit — egyelőre.

Hohó! Talán inkább nekünk volna mit követelnünk?

Követelhetnők a könnyelműen oda dobott három szlavón vármegyét, követelhetnők a magyar nyelv elismertetését a Drávántul, követelhetnők az ottani magyarság képviseltetését a zágrábi tartománygyűlésen, követelhetnők a

magyar zászló és címer oltalmát, követelnők, hogy éljen meg a horvát autonómia a maga erejéből, ne mi tartsuk ki s ha nem életképes, akkor csukja be a boltot — euféket joggal követelhet egy állam a maga kis tartományától. De hogy a tartomány diktáljon békefeltételeket az államnak, ez olyan kacagtató valami, hogy a könny is kicsordulhatna a nevetéstől — ha nem kellene komolyan attól tartanunk, hogy az egyezkedés végén megint sirni fogunk.

Csak követeljenek a horvátok mentül többet, mentül lehetetlenebbet. Egyelőre még félünk, nem tudnak annyit követelni, amennyit nálunk meg ne adnának. De van egy reménységünk. Olyan fiúk ami kedves testvéreink, hogy tudnak ám ők annyit is követelni, arannyival feltétlenül kidobják őket még nálunk is.

Hát csak egyezkedjenek és követeljenek minél telhetetlenebbül!

Szerződés Romániával.*

Még az előző kormány kötötte meg. Annak idején az irányadó mezőgazdasági körök is hozzájárultak. A politikai zava-

* A most folyó bizottsági tárgyalások során sok szó esik a romániai kereskedelmi szerződésről. Minthogy ez a kérdés a közönség nagy része előtt ismeretlen, érdemesnek találjuk a »Szerződésnek«
 erről a tárgyról szóló cikkét közölni.

rok miatt is azonban törvényerőre maig sem emelkedhetett, mert a magyar országgyűlés nem volt abban a helyzetben, hogy ezt a törvénybeiktatást keresztül vigye.

Tartalmát illetőleg igyekszik megvédeni a magyar mezőgazdaságot s némi kedvezéseket biztosít az iparnak és kereskedelemnek. Ez persze kölcsönös, mert ha mi megengedjük, hogy Magyarországra Oláhországból tetemes mennyiségű szarvasmarha, juh és sertés hozassék be, ezért valamit a románoknak is kellett biztosítani részünkre. A szerződés szerint Románia fokozatosan emelkedve, legfeljebb 35 ezer darab szarvasmarha husát, 120 ezer darab sertés és 100 ezer darab juhét hozhatja be. Akik a helyzetet bővebben ismerik, tudják, hogy Románia állattenyésztése az általa folytatott iparteremtő politika idején, amely alatt a mezőgazdaság érdekeit meglehetősen elhanyagolta, nagyon megcsökkent. Ennek folytán beállhat az a helyzet, hogy a részére engedett behozatalt egész szépen kihasználni nem tudja.

Másrészt azonban a szerződés bizonyos állandóságot teremt Magyarország és Románia között legalább gazdasági kérdésekben s megadja a kölcsönösen fejlődő forgalom lehetőségét. Arról, hogy Románia sovíniszta birtokpolitikájából

■ ■ Modern
 butorok ■ 54

LUKÁCS NÁNDOR-nál Rákóci-ut
 ■ 8. sz. ■

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Szerelem és papagály.

Az olasz asszony felsőhájt tt. Londonnak ködös légköre csaknem betegzette. Azonkívül az üzlet is rosszul ment. Összes jövedelmi forrása az a néhány papagály volt, a mely rozga pálcáján hintálózott s apró cédulákat huzott ki egy taskatulyából. De mintha mostanában kevesebb lenne a babonás ember: senki sem volt kíváncsi a szerencséjére. Maguk a papagályok is mintha belebetegedtek volna a fekete, kormos levegőbe, kőszvényes lábaikat ide-oda rángatták s csüggeden hajtották le szárnyukat.

Signora Democa magára huzta kendőjét és szinte kétségbeesetten nézett végig az utcán. Eppen egy fiatal, szép leány haladt el arra, s mikor őket észrevette, állva maradt.

— Nézze meg, signora, a szerencséjét — kérlelte őt az olasz asszony.

— Ugy-e, ma sehogy sem megy az üzlet? — kérdezte a fiatal leány.

— Bizony gyengén — válaszolt a másik sóhajta.

A leány egy pennyt adott az asszonynak, ez pedig pálcájával megérintette az egyik zöld papagály tollát. A papagály megmozdult, cső-

rébe vette az első, hozzá legközelebb eső papírlapot és a leány felé tolta azt. Az pedig nevetve vette ki csőréből.

— Olvassa, signorina, olvassa — mormogta az olasz asszony.

És a leány szót fogadott.

— Ha ma nem mosolyog rád a szerencse, Holnap csak te leszel a szerencse kegyeltje. »

— Milyen furcsa, milyen igaz lehet! — mormogta a leány.

A madarakra nézett, mintha gondolkodnék. Aztán hirtelen elmosolyodott.

— Akar őt shillinget szerezni? — kérdezte a szegény olasz nőt.

— Hogyne, kegyes signorina.

— Tud őn titkot tartani?

— Ah, signorina!

— Nos, hallgasson ide. Lát őn néha erre menni egy szürke kabátos, nagyon magas, szép növésű, fekete bajszú fiatal embert?

— Igen, signorina. Eppen véletlenül megjegyeztem magamnak. Mindennap erre jár.

— Ha én egy ilyen kis papírosra valamit írnék a számára, el tudná azt intézni, hogy a madár odanyujtsa neki?

— Mindent megpróbálnék, hogy sikerüljön.

Ezzel binyitott egyet a kész kis borítékok közül, s kivéve belőle a nyomtatott papírlapot, a leány által a kezébe adottat tette be a helyére.

De vigyáznia kell, nehogy a madár megtevédjén s másnak adja — suttogta a leány.

— Dehogy signorina!

— Ime egy félkoronás. A másik felét akkor kapjam meg, ha a cédula szerencsésen a signore kezébe jut. De ne szólj neki róla semmit!

— Megértettem, signorina. Áldják meg a szentek.

Másnap reggel Democa szokás szerint a helyén ült a madarakkal az utcaszögleten s izgatottan várt a mindennapos urra. Csakugyan, meg is látta néhány pillanat múlva. Kissé csüggednek látszott.

— Jó reggelt, signor! — üdvözölte őt Democa. — Kitűnő nap a szerencsemondásra!

— Ostobaság — dűnyögte az ur.

— Madaraim igazat mondanak, uram. És egy penny az egész — mormogta Democa.

Az egyik madár furcsán félrefordított fejével bámult az urra. Az elnevette magát.

— Tényleg nagyon okosnak látszik ez a madár.

— Az is! — felelte Democa. — Tegye próbára!

Az ur egy pennyt vett ki a zsebéből s az asszonynak adta. Ez egy pillanatra háttal fordult az urhoz s másik percben a madár odanyujtotta neki a fiatal leány borítékját.

Az ur nem volt babonás, a szegény asszonyon akart segíteni, s a mellett nagyon rossz-

valamit engedett volna a mi javunkra, mit sem tudnók.

Maradt tehát a régi rendelkezés, amit egyébiránt nekünk is jó volna utánozni, amely idegenekre nézve lehetlenné teszi azt, hogy Romániában földbirtokot szerezhessenek. Mi, sajnos, nagyon is szabadelyűek vagyunk arra nézve, hogy érdekeinket kellő eréllyel megbirjuk védelmezni. Az oláhok, ez a kicsiny, de céltudatos politikával dolgozó nemzet, ezt megteszik, szemben azzal a nyugat-európai áramlattal, amelynek különben oly nagy hívei. Tanulhatunk tőlük ebben a tekintetben. De még másban is.

A Romániába kivándorolt magyarság lépten-nyomon érzi azt az érzékeny nyomást, melyet vele szemben a közigazgatás és a társadalom kifejt. Ez oly erős, hogy habár kitiltva nincsenek is, legtöbbjük kényszerül visszavándorolni elhagyott hazájába. Ha a dolog így megy, a régóta folyó erdélyi kivándorlás nem sokára a kivándoroltak visszatelepülésének ad helyet.

Maga a kereskedelmi szerződés, azt hisszük lényeges változásokat előidézni nem fog. A behozandó hus, ha csak ügyesen nem manővereznek vele, aligha fogja lenyomni a belföldi piac árait. De amit Romániának már csak azért is meg kell engednünk, mert becsületesen viselte magát velünk szemben a tavalyi háborus idők alatt, nem áll Szerbiára nézve. A kérdéses javaslat bizottsági tárgyalásánál erre vonatkozólag érdekes kijelenté-

sek történtek. Károlyi Mihály gróf az OMGE-nek fiatal, de lelkes és kötelességtudó elnöke kifejtette az agrárius álláspontot és követelte különösen azt, hogy a Darányi Ignác által megállapított állapot-behozatali kontingenst a Balkán államokkal szemben kormányunk sem tud lépni, sem pedig tullepni nem engedi. Indítványozta továbbá, hogy miután ezek a szerződések mezőgazdaságunk érzékeny kárával járnak, kormányunk irányozzon elő egy nagyobb összeget a mezőgazdaság és a mezőgazdasági termékek értékesítésére.

Átéltük azt a korszakot, amikor legalább a mezőgazdasági termékre nézve ugyszólván vám nélküli állapot uralkodott. Teljes meggyőződéssel állíthatjuk azonban, hogy ebben az időben a szegény ember fazekában kevesebb hus fordult meg, mint ma és pedig egyszerűen azért, mert vagy hiányzott, vagy pedig csak gyéren volt jutalmazva a munkája, így meg volt fosztva attól a lehetőségtől, hogy magát jobban élelmezze. Reá nézve az olcsó hus megszerzése elérhetetlen volt. Most kevésbé az. Parasztságunk szemmel láthatólag gyarapszik, birtokot vásárol és olyan lendületnek néz elé, aminő ezer éven át nem ment keresztül. Biztosítani kell a kisembereknek a jó keresetet és azt, hogy uzsorás közvetítők ne szedhessék le a tejfelt. Akkor módjában lesz gyarapodni, jól táplálkozni és félre tenni. A jó közigazdasági politika az intézkedéseknek egész láncolatából

áll, amelyeknek egymást ki kell egészíteni és ha Serényi Béla gróf megragadja az alkalmat, biztosít legalább annyi milliót a magyar mezőgazdaság részére, amennyit az osztrák agráriusok maguknak biztosítani tudtak, olyan virágzásnak, olyan emelkedésnek tehet eszközévé, amit a gyárilpar révén a földmivelő Magyarországon talán egy évszázad múlva sem lesz lehetséges elérni.

A döntő csata azonban a szerb szerződésnél várható, odáig fel kell függesztenünk várakozásunkat és minden magyar gazdának szárazon kell tartani, amint mondani szokás, puskaporát.

A bán lemondása. A lapok közléséből köztudomásúvá vált, hogy a horvátképviselők tegnapi értekezletén éles ellentétek merültek fel a bán és a koalíció között egyrészt és a koalíció egyes csoportjai között másrészt. A helyzet tehát az, hogy a válság horvát autonóm fenyeget. Értesülésünk szerint Tomasics bán ragaszkodik álláspontjához, ellenben a horvát koalíció körében meg van a hajlandóság tisztességes paktum kötésére. Nem hiszik, hogy a koalíció egy autonóm személyi kérdés miatt kockáztassa a neheze n megszerzett hatalmat. Igaz Pribicevicsek a zágrábi pör miatt akarnak bosszút állni Aramiczky igazságügyi főnök ellen, akinek fejét követelik és ez nagyon hatalmas szempont a szerbek előtt, de a kormány birtoka még hatalmasabb, és ép ezért azt hiszik, hogy a bán lemondására nem kerül a sor és ha meg is történnék, a kompromisszum mégis létre fog jönni.

kedvű volt, mert minden rosszul ment egy idő óta, s azért csak kelleltenül nyitotta ki a levélkét, de aztán elhalványodott s szinte ijedten kiáltott fel: — Az áldóját!

— Honnan vetted ezt? — mordult aztán rá a szegény asszonyra.

— Itt volt a papirosok között — hazudta Democa.

A férfi tudta, hogy ez nem igaz, de talán valami belső szó ösztönözte arra, hogy ne szóljon semmit. Egy ideig némán bámult maga elé. Aztán szólt:

— Akarsz egy sovereignt keresni?

Democa meglepetve nézett rá.

— Mindjárt megkapod, ha megteszed, amit kívánok.

— Rendelkezzék velem.

— Tedd a csomagba, a mit most irni fogok. Néha egy magas, barnakosztümös fiatal leány jár erre, egy bullterrier kíséretében. Játssz ezt valahogy a kezeihez.

Az asszony igent intett. A férfi pedig felírta egy papirosra: »Szerencsésen megkaptam. De nem értem egészen. Azt jelenti e, hogy minden jól megy?«

Bepecsételte és átadta az asszonynak.

Az ur, a kit Lawrence Godfreynek hívtak, kissé reményteljesebben ment tovább. Utóbbi időben nagyon sokat bánkódott, mert bátyja, egy peer, kijelentette, hogy ha szíve választottját, egy szegény, de jó családból való leányt,

nőül veszi, kitagadja. A Molly Griffard atyja viszont azt mondta, hogy nem adja leányát olyan emberhez, a ki könnyelműen lemond egy nagy örökségről két szép szem kedvéért, mert az nem garancia a jövőre.

Igy álltak a dolgok, mikor Molly a papagályra bizta első levelét.

Mollynak huszonegy éves korára bizonyos vagyona lesz egy oldalági rokonról, de addig várni rettenetes hosszúnak tetszett a szerelmeknek, s elhatározták, hogy megszöknének. De már elmúlt egy éve, hogy nem találkozhattak, annyira figyelték minden lépésüket. Ekkor határozta el magát Molly arra, hogy a kis papagályok segítségét igénybe veszi.

A következő napon Molly megkapta a Godfrey választ az olasz asszony utján. Megírta választát s megfizetve a másik félkoronát, ismét megbizta az asszonyt a levélke átadásával.

Három hétig tartott ez, mialatt szegény Democa egészen fellendült. Végre egy reggel az ur igen vidáman állt meg a kis madarak előtt s szólt:

— Jó reggelt, signora!

— Szerencsét próbál ma reggel, uram?

— A szerencse azután jön. Előbb ime egy ötfontos bankjegy magának, jó asszony. A madarakra nincs többé szükségem. Mondja csak, az a fiatal leány, a kutyával, elhaladt már erre ma reggel?

— Még nem, uram.

A férfi idegesen tekintgetett az utra s ott ácsorgott egy darabig. Egyszerre felcsillant a szeme s megindult felfelé az utcán.

— Molly!

— Godfrey!

Az olasz nő ennyit hallott, de látta, mily imádóan piros lett a leány arca.

— Ma éppen a huszonnegyedik születésnapja van e hölgynek. — szólt a férfi magyarázólag az asszonynak — s én akartam az első lenni, a ki neki gratulál.

Azután egy kocsinak intett s besegítette Mollyt a kocsiba.

— Hová hajtsak? — kérdezte a kocsis.

— Szent György templomhoz, Rowland Gardensba — felelte a férfi.

— Oh, Godfrey, — dadogta a leány a kocsiban — én . . . nem akartam éppen ma...

— Minden rendben van, édes — felelte Godfrey. — Három hét előtt kihirdették, s külön dispenczióm is van.

— Mit fog mondani a bátyád?

— Meghalt szegény a múlt héten s ellefejtett végrendekezni. Így minden az enyém maradt.

— És az egészet a kis madaraknak köszönhetjük — mormogta Molly könnyes szemekkel. — Édes kis madarak!

— Kitömetem őket, ha megtalálnak halni — felelte a férfi érzelmesen, s megcsókolta, először életében, aráját.

Főtisztelendő Papság figyelmébe!

31

- Uj női- és férfi-cipész üzlet! -

Paróczay Mátyás

NAGYVÁRAD,

Rákóczi-ut és Nagy Sándor-utca sarkán

(Czillér mellett.)

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 16.

Nyolcadik napja tárgyalják már a feliratokat, de soha még olyan lanyha érdeklődés mellett, mint ma. A munkapárt sorain még lehet egy néhány képviselőt látni, de az ellenzéki pártok jelenlévő tagjait az ujjain megszámlálhatja az ember. Nem csoda! A nap semmi érdekességet nem ígér, ha csak a szeszélyes véletlen nem hoz majd valamit a képviselő urak szórakoztatására...

Návy Lajos alelnök tíz órakor nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, majd Szilassy Zoltán terjeszti be a népszámlálási javaslatot. Utána Papp Géza terjesztette be a román kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot. Attérve a napirendre, a felirati vitára

Popp Cs. István (nemzetiségi) szól elsőnek. Tisza István gróf beszédével polemizál. Cáfolja Tisza István azon állítását, hogy a nemzetiségi pártnak nincs létjogosultsága. Drák Ferenc az összes nemzetiségekkel együtt alkotta meg a politikai Magyarországot. (Ellentmondás jobbról.) Az 1868-ik évi XLIV-ik törvény cikk igazságtalan magyarozását panaszolja. Büntető paragrafusokkal nem lehet megoldani a nemzetiségi kérdést. A hatalmi eszközök alkalmazása, csak az ellenségeskedést szítja. Tisza István gróf beszéde nem békit, hanem provokál. A nemzetiségeket igaztással vádolja Tisza. Utal a választások előtt a kiadott manifestumra, amely békés hangjával egyedül megcáfolja ezt a vádat. A választásokon sem izgatnak soha a magyar állam ellen, hanem igenit izgatnak az osztályuralom és a régi rendszer ellen, amely veszéllyel fenyegeti Magyarország állami létét. (Zaj a munkapárton). Tisza István gróf a nemzetiségi képviselőkben nem látjár-mánság hivatott vezetőit. Ezt az ügyet védelmezni pedig oly tövises pálya, amelyre ők csak akkor vállalkoznak, ha a népakarat megnyilatkozása küldi őket ide. A papok, a tanítók maradjanak a katedrán és a szószéken. (Mozgás a munkapárton).

Azzal vádolják a nemzetiségeket, hogy Béccsel paktálnak. Hiszen Bécs úgy körül van véve a magyar feudálisták által, hogy oda alig jutnának el a nemzetiségek.

Tisza szigoruan akarja büntetni az izgatásokat, de a dolog lényegévé, azzal ugyanis, hogy mit minősítenek tulajdonképpen izgatásnak, nem törődik. Hiszen így a szemforgatást is izgatásnak vehetik. (Ellentmondás a munkapárton).

Tiltakozik Tiszának azon vadja ellen, hogy ők bankokkal nyomorítják a népet. Ez a támadás méltatlan Tisza politikai egyéniségéhez. Tisza nem akar velünk, mint politikai párttal tárgyalásokba bocsátkozni. Ha annak idején ezt Deák Ferenc megtehetette, úgy Tisza István is megteheti. (Helyeslés a nemzetiségi párton).

Nem a bankok nyomorítják meg a népet, hanem a holtképen levő birtokok, amelyek nem engedik a mindennapi kenyerükhöz jutni a népet. Tisza István grófnak hatalmas hatalmas terrénjai vannak. Szüntesse meg ezeket az állapotokat és azután beszéljen cézári hangon a nemzetiségekkel. (Zaj a munkapárton). Rátér ezután a választási visszaélésekre. Tiltakozik az ellen, hogy a csendőrséget a nép felvezetésére használták a választásokon. A választásokat ezzel valósággal polgárháborúvá tették. A legnagyobb bűnnek tartja, hogy a kormány arra használta fel a hatalom eszközeit, hogy magának népakaratot, szavazatot szerezzen. (Zaj a munkapárton). Ahol nemzetiségi jelöltek, Justh-párti jelöltekkel állottak szembe, ott hiába kerisik a terrort és a csendőrszuronyt. Es mindezt Tisza István gróf egy beszéddel akarja elintézni.

Mihályi Tivadar főirati javaslatát fogadja el. Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Mezőssy Béla beszél s Tisza beszédével foglalkozik és azt mondja, hogy jobban szeretne volna hallani Tisza véleményét az általános választói jog kérdésében azoknál, amit elmondott.

Elnök az ülést két órakor berekeszti.

A kórházi választmány ülése.

Elismerés az apácáknak.

A kórházi választmány tegnap igen élénk és érdekes ülést tartott a vármegyén. A választmány, mint már jeleztük, az építettség bizottság javaslatával foglalkozott és mint előrelátható volt azt el is fogadta. A választmányi ülésen több kisebb heves vita volt.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Az ülésen Fráter Barnabás alispán elnökölt. Elsősorban az építettség bizottság javaslatát tárgyalták. Balogh Elemér előadó előterjesztette a terveket és ajánlja az eredeti tervet, a földszintes épületeket kivételre.

Fráter Imre igazgató ellene van a földszintes építkezésnek gazdasági szempontokból. Az emeletes építkezést nem tartja helyesnek.

Móricz Ernő főorvos csakis a földszintes építkezést ajánlja, mert ez egészségügyi szempontokból sokkal előnyösebb. Statisztikai adatokkal igazolja, hogy a földszintes épületekben a halálozások száma sokkal kevesebb, mint az emeleteseknél.

Fráter Imre: A statisztika hamis!

Móricz Ernő: Ne tessék gyanusítani!

Schodits Lajos szakértő nyilatkozott a párázs kis vita után. Szerinte elég jó az emeletesrendszer is és azt a francia egészségügyi kongresszus is el fogadta.

Varró Domokos legalább a tüdőbetegek részére javasolja a külön épületet.

Szavazás alá bocsátják a kérdést.

A választmány az emeletesrendszert tartja alkalmasabbnak.

Ezután a részlet kérdésekre térnek át. A gazdasági helységek és lakások elhelyezését tárgyalták végül.

Schodits Lajos nem tartja helyesnek, hogy a kápolna és apácák lakása a főépületben legyen elhelyezve, mert az felekezeti jelleget kölcsönöz a kórháznak.

Fráter Imre: Én protestáns vagyok, azonban határozottan a mellett foglalom állást, hogy az apácák jó helyet kapjanak. A kórházi gyógykezelés ugyanis az ápolástól függ. Ha jó ápolást akarunk, amelyet az apácák nyújtanak, úgy adjunk nekik megfelelő helyet is.

Wallner Odön dr: Nem szabad ezt a dol-

got felekezeti szempontokból bírálni. Az apácákat megilleti a főépületben való elhelyezés, javasolom, hogy ott kapjanak lakást.

A választmány Wallner Odön és Fráter Imre javaslatát fogadja el.

A tárgyalást ezzel felfüggesztették s annak folytatását hétfőre halasztották.

Földcsuszamlások

a váradi hegyen.

Veszélyben van a vízvezetéki főcsővezeték.

A nagyváradi hegynek ugynevezett Körösoldali része mutatja, hogy ott a múltban kisebb nagyobb földcsuszamlások, földomlások fordultak elő. Így keletkezett a váradi és fugyivásárhelyi hegy határánál az ugynevezett Nagyomlás, továbbá a Kálvária alatt levő hegyszakadás, a Guttmann József és dr Kazay Kálmán szőlőjénél, továbbá a vízvezetéki telep felett, amely utóbbi csuszamlást alig pár évvel ezelőtt tüntették el planirozás által.

Most újabb veszedelem fenyegeti az ottani szőlőket, villákat sőt az uttestet is.

A vízvezetékhez vezető uton, közvetlen a vasúti köröshid előtti aluljáró vasúti kőhid mellett történt pár héttel ezelőtt nagyobb földcsuszamlás, a Leipnik-féle szőlőben. Itt a villa mögött meredek hegyoldal emelkedik, amely felett van a szőlővel beültetett terület. A tulajdonos nagy költséggel csinos szerpentin utat készített a hegyoldalon a szőlőbe, erős gáttakkal. Az idei sok esőzés azonban anynyira átázta a hegyoldalt, hogy ezelőtt pár héttel nagy területen földcsuszamlás keletkezett, amely veszéllyel fenyegeti a magas part tövében levő épületeket is.

Az ut mentén Miskolczy Barna szőlője mellett szintén igen veszélyes a helyzet, annál inkább, mert itt az uttestbe van lefektetve a vízvezeték főcsőve. A Miskolczy Barna és a Fröhlich János szőlőjénél az ut mellett, a Körös felől nagy mélység vonul végig s az uttesten már is észlelhető a földcsuszamlás. Nem régen három helyen is megrongálódott a vízvezetéki cső, ami igazolja, hogy az uttest megmozdult.

Ezeket a bajokat segíteni kell, nehogy a katasztrófa bekövetkezése után keljen kapkodni s a város víz nélkül maradjon.

Fellázadt aratók.

Harc a magyarok és románok közt.

Kaszára emberek.

Az idei csendes aratást Biharban is megzavarta most egy véres eset, melynek áldozata alig fog kigyógyulni súlyos sebeiből. A véres esetet nem a szokásos bérharc idézte elő, hanem a munkásoknak egymás ellen való irigykedése és kapzsisága, mivel minden keresztet, amit csak mutatkozott, maguknak akartak

Uj üzlet!

Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Uj üzlet!

Tisztelettel értesitem a t. vevőközönséget, hogy helyben Rákóczi-ut, Bazár-bérház épületében egy

diszmű-, játék- és sportáru-üzletet

nyitottam, hol mindennemű ajándéktárgyak, utazó kellékek, sportcikkék, tajték- és borostyán-áruk, hangszerek, valamint játékszerek a legolcsóbban szerezhetők be. Férfi és női divat, tombolatárgyak, szerpentin és konfettiből állandó nagy raktár.

Telefonszám 130.

G A L F E R E N C Z.

Uj üzlet!

Rákóczi-ut, Bazár-épület.

Uj üzlet!

megszerezni más munkások kihagyásával. Ez a kapzsóság most vért kívánt, mely a bihari aratások fehér zászlóját bemocskolta.

Az esetről tudósításunk a következő.

A belényesi járás munkásai közül hatvan pár aratót szerződtetett még a tél folyamán a mácsai és csobánhidai puszták bérlője. A belényesi aratókat a mácsai pusztára osztották be s ott kezdték meg az aratást. A munkásokat a bérlő úgy fogadta fel, hogy ha az aratást a mácsai pusztán gyorsan befejezik, úgy a csobánhidai pusztán is kapnak munkát.

A belényesi aratók nagy szorgalommal kezdték meg és fejezték be az aratást, mire a bérlő átküldte őket a csobánhidai pusztára. Csobánhidán csupa magyar aratók vannak, akik nagy kényelmesen végezték munkájukat és úgy számítottak, hogy az aratással kihúzzák az egész nyarat. Nagy meglepetéssel konstatálták, mikor a mácsai pusztáról megérkezett a 60 pár arató.

A román aratókat mindjárt megérkeztek után bosszantani kezdték a magyar munkások. A románok türelmesen viselkedtek s különválva végezték munkájukat, nehogy valahogy összetűzenek a magyar aratókkal. A magyarokat bosszantotta a románok nemtörődömsége és tegnapelőtt reggel, mikor reggelihez ültek le a csobánhidaiak körülfojták a belényesi aratókat és ismétellen bosszantani kezdték őket. Ez a bosszantás később tettlegességé fajult, mert az egyik belényesi arató visszautított az őt bántalmazó csobánhidai aratóknak.

A csobánhidaiak, akik ugylátszik csak erre vártak, mintegy vezényszóra neki támadtak a belényesieknek és ütlegelni kezdték őket. A belényesiek védekeztek, mire valamelyik izgató elkiáltotta.

Kaszára emberek!

A csobánhidaiak kaszát kapva rontottak a belényesiekre, akik látva a veszedelmes helyzetet, futásnak eredtek. A csobánhidaiak üldözöbe fogták a menekülőket és közülök egy Bolyok György nevű munkást utól is érték. Mivel a többiek nem tudták elfogni, ezen az emberen töltötték ki véres bosszújukat az aratók. A szerencsétlen védetlen embert a feldühödött csobánhidaiak levették s kaszákkal összevagdalták.

A véres esetről nyomban értesítették a csendőrséget is, mely megindította a vizsgálatot s a tettesek közül többet letartóztatott. Az összevagdalt embert hazaszállították Belényesbe, ahol a kórházban helyezték el. Állapota igen súlyos s ez ideig alig tudott pár szót mondani, állandóan önkivületi állapotban van.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató:

Július 24. d. e. 10 órakor Szigligeti társaság közgyűlése a városháza tanácstermében.

* **A polgármester szabadságon.** *Rimler* Károly polgármester holnap, hétfőn kezdi meg szabadságát s hat heti tartózkodásra Marienbadba utazik. Távollétében *Bordó* Ferenc főjegyző vezeti a város ügyeit.

* **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kállay Viktor nagyváradi városi kir. járásbírói díjnyel az élesdi kir. járásbíróvá irnokká nevezte ki.

* **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Klauber Frigyes egri állami főreáliskolai tanárt a nagyszalontai állami főgimnáziumhoz helyezte át.

* **A közegészségügyi bizottság ülése.** Nagyváradi város közegészségügyi bizottsága július hó 21-én, csütörtökön délután fél 5 órakor a városházán ülést tart.

* **Kitüntetett községi bíró.** Király ő felsege Jank István rossiai bírónak, buzgó szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

* **Az új vízvezeték megnyitása.** Nagyváradi város új vízvezetése már elkészült s valószínűleg a jövő héten megnyitják. Az új telep tudvalevőleg nem magastartályrendszerű, hanem közvetlen a csöbe nyomják be a gépek a vizet. A megnyitás alkalmával nincsen szükség semmiféle különös intézkedésre, csupán a tűzcsapokat kell nyitva tartani, amíg a csőhálózat megtelik vízzel, hogy a csövekben lévő levegő kitudulhasson. A szabályozó-cső készítését a Nilgesz telepen még nem kezdték meg, mert a vasanyagot várják. — A vízvezetési bizottság tegnap délutánra összehívott ülést nem tartották meg, mert a bizottsági tagok közül senki sem jelent meg.

* **Aszfaltozzák Margittát.** A járási székhelyek egyik legforgalmasabb helye Margitta legközelebb már aszfalt járdával fogja fogadni az érkezőket. Mint értesülünk, a község egy régi határozata alapján a községet aszfaltjárdával látja el. A határozatot ma kezdik végrehajtani s már egy hét óta folyik is a munka. Azaz, hogy csak folya, ha a harmadnapos zápor csaknem lehetetlenné nem tenné a munkálatokat, ami óriási károkat okoz a vállalkozónak. Értesülésünk szerint nincs kizárva, hogy a rossz idő miatt csak az ősz megkezdésekor folytatják a munkálatokat.

* **A Püspök-fürdő szezónja.** A nem éppen kedvező időjárás dacára az országsterre hírneves Püspök-fürdő szép látogatottságnak örvend. Az előkelő állandó vendégek nagy számmal vannak, azonkívül naponta igen sokan rándulnak ki Nagyváradról a pompás fürdőbe, hogy igénybe vegyék a hatalmas gyógyerővel bíró fürdővizet s kellemesen elszórakoznak a nagyszerű parkban és erdőben. Legfőbb vonzereje a fürdőnek a kitűnő uszoda, amely szintén gyógyvizet s minden kényelmet nyújt. Ennek az uszodának párját alig találjuk a hazai fürdőkben. Kernács János a legnagyobb gondtal igyekszik vendégeinek igényeit kielégíteni s ezzel, valamint hírneves konyhájával és pompás italaival bőszegesen rá is szolgál arra az elismerésre és dicsőre, amelylyel a vendégek elhalmozzák. Amint az idő állandóra válik, különféle rendkívüli szórakozásokkal, mulatságokkal fogja Kernács János a fürdő eddigi jóhírnevét öregbíteni. De legnagyobb dicsőre erre a pompás fürdőre az, hogy évenként száz és száz beteg nyeri vissza itt egészségét.

* **Romlik a buza.** A margittai járásban nagy veszedelem fenyegeti a termést, mely már levágva keresztetbe van rakva. Amióta ugyanis az aratást megkezdték, oly sűrű esőzések vannak, hogy a kereszteteket nem lehet be sem hordani. A keresztetekben rothad a buza, ami nagy károkat jelent. Ha az idő e hét folyamán meg nem változik, a termés nagy része el fog pusztulni a margittai járásban.

* **Gyanus ruhák.** A nagypiac téri rendőrszem előállította tegnap Kovács Géza hely- és foglalkozás nélküli egyént, mert az a Tornautca 6. sz. ház előtt férfi ruhaneműket kínált eladásra s azoknak holszerzését nem tudta igazolni. Kovács Géza a rendőrségen azt adta elő, hogy a ruhaneműek sajátját képezik és miután munka és élelem nélkül van, pénzszerzés céljából akarta azokat értékesíteni. Kovács Géza állításai azonban csakhamar valótlannak bizonyultak, mert megmotozása alkalmával nála 22 korona készpénz, egy ezüst órá, egy arany gyűrű, s több zálogcédulát találtak. A rendőrség a gyanus embert letartóztatta s most keresi az esetleges károsultakat.

* **A joghallgató ruhái.** A napokban közöltük, hogy *Beczási* Andor joghallgató kárára Nagyváradon a vasuti állomáson ismeretlen tettes lopást követett el, amennyiben annak kofferjét, mintegy 400 korona értékű ruhaneművel elvitte. Az ellopott ruhaneműek egy részét nyomozás közben *Reich* Jenő házalónál meg is találták, aki ez alkalommal azt állította, hogy a ruhaneműeket egy ismeretlen fiatal embertől vásárolta. Tegnap aztán sikerült a rendőrségnek az ismeretlen fiatal embert kézrekeríteni, *Neugebauer* Károly 29 éves kereskedő személyében, aki valószínűleg évek hosszú sora óta üzi a vasuti tolvajlást. *Neugebauer* beismerte, hogy ő lopta el *Beczási* joghallgató kofferjét a Nagyváradra érkező Kolozsvári vonatról, és annak tartalmából egy házaló kinézésű embernek több darabot eladott. Beismerte továbbá, hogy f. hó 24-én a budapesti gyorsvonatról leszállás alkalmával szintén ellopott egy sárga kézi koffert, azonban tagadja, hogy több lopást követett volna el. A rendőrkapitányi hivatalnál azonban 1908-ból találtak egy távirati megkeresést a szentesi rendőrségtől, amely szerint onnan ruhaneműek ellopása után megugrott. A rendőrség a veszedelmes vasuti tolvajt letartóztatta s a nyomozást a legszélesebb körben folytatja, mivel nagyon valószínű, hogy *Neugebauer* lelkét több vasuti lopás is terheli.

* **Szökött katona.** A helybeli honvédszázad értesítette tegnap a rendőrkapitányi hivatalt, hogy *Tóth* Ignác huszár ma reggel a laktanyából engedély nélkül eltávozott s azóta vissza nem tért. Személyleírása: közép termet, kerek arc, barna haj, kék szem, rendes orr és száj. Eltávazása alkalmával zsávoló ruhát, csizmát, piros sapkát viselt. A rendőrség a szökött huszárt keresteti.

* **Agyonütötte a villám.** A margittai járás az idén nagyon sokat szenved a nyári zivataroktól. Az utóbbi időben minden harmadnap hatalmas zápor mossa végig a környéket. Ilyenkor sűrű villámlás teszi félelmetessé a vidéket. Tegnap ismét ilyen zivatar vonult végig Margitta felett. A vihar kiütésekor *Balogh* György 13 éves gyermek aki a szabadban játszott többet magával, a vihartól való félelmében futni kezdett. Ez okozta vesztét. Alig futott ugyanis pár métert, mikor villám csapott le s a fiút agyonütötte. A szerencsétlen gyermeket szénné égve szállították a szülei lakására.

* **A katonák távbeszélő gyakorlata.** A helybeli katonai állomásparancsnokság, átiratot intézett tegnap a rendőrkapitányi hivatalhoz, melyben tudatja, hogy a katonaság a napokban távbeszélő gyakorlatot fog végezni a város környékén. Eonélfogva kéri a rendőrkapitányi hivatalt, hogy hívja fel a község figyelmét és járjon el a vezeték megromlásával szemben. A rendőrkapitányi hivatal ezután is figyelmezteti a községet, hogy tartózkodjék a katonai távbeszélő vezeték megromlásától, mert ellenkező esetben a büntető törvénykönyv szigorú büntetéssel fogja az illetőket sújtani.

* **A Gyermekbarát köszönete.** *Vicián* Elek 10 korona adományt juttatott a gyermekbarát egyesület céljaira, mely adományért az egyesület elnöksége hálás köszönetét nyilvánítja.

* **Nagy tűz Bogyoszlón.** Tegnap délután *Bonkis* Gábor házában tűz ütött ki s pár perc alatt lángra lobbantotta az egész épületet. A tüzet fokozta az, hogy nagy szél volt, melyben az oltást nem lehetett eszközölni. Szerencse volt a veszedelemben, hogy a községben mindenki otthon volt s ha nem is az oltást, de a védőmunkálatokat eszközölheték. A tűz *Bonkis* házá és melléképületeit teljesen elhamvasztotta.

* **A gyámpénztári számadások közszemlén.** Nagyvárad város gyámpénztárának 1909. évi számadásai és mérlege az 55200—1903. Bm. sz. rendelet 116 §-a értelmében a folyó évi július hó 10-től jul. hó 25-ig bezárólag terjedő 15 napra a városi számvevői hivatal helyiségében közszemlére kitétetnek, ahol az érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik, azok ellen irányuló felszólalásait, vagy észrevételeiket a törvényhatósági bizottság f. évi augusztus havi közgyűlését megelőzőleg 5 nappal a városi tanács, mint állandó választmányhoz beadhatják. Nagyvárad, város tanácsának 1910 évi július hó 13 án tartott üléséből. Rimler Károly polgármester.

* **A kamara értesítései.** Van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy Tamásda kezség tulajdonát képező Fekete-körös hid javítási munkálataira pályázatot hirdet. Vállalkozó csak képesített egyén lehet, vagy képesített megbízottat kell megneveznie s annak képesítését igazolni. A munkálatra vonatkozó terv és költségvetés a nevezett közpénzügyi hivatalban megtekinthető. — Az érdekeltek tudomására adjuk, hogy a Kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ad 27949. VI. 1910. sz. a. megküldötte kamaránknak, a német birodalmi kézi lötegyver próbajegyek tárgyában kiadott rendeletét, mely a kamarai irodában, a hivatalos órák alatt d. e. 8 től. d. u. 2 óráig megtekinthető. Nagyvárad, 1910. július 12. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: Huzella Gyula kir. keresk. tan. elnök, dr Sarkadi Lajos titkár.

x **Uj fogtechnikai laboratorium.** 25 évi gyakorlat a fogtechnika minden ágában! 12 évig Nagyváradon működtem Heiman fogorvosnál mint fogtechnikus. Elvállalok minden munkát arany vagy kaucsukban, szápadlás nélkül, izléses és szolid kivitelben, olcsó árak mellett. Kérve a n. é. közönség támogatását, vagyok tisztelettel *Wildenburg Miksa* fogtechnikus Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 11. szám. 75

A legszebb tavaszi ujdonságok megérkeztek Spreng Testvérek
zöldfa-utcai cipő, kalap és uridivat áruházába.

Férfi fehéreneműek, cipők, kalapok, nyakkendők, gallérok, harisnyák, esőernyők és sétabotok a legnagyobb választékban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

x **Legszebben megörökíthetők** az estélyi toilettek és jelmezek **DAJKOVITS** villanyfelvételében. A Sas bálterméből kényelmes fedett átjáró. Diszes esküvői felvételek minden időben eszközöltetnek.

x **A Lloyd kávéház** nyári kerti helyiségében július hó 15, 16, 17, és 18 án a következő igen érdekes ujdonságok lesznek bemutatva: Chikagótól a Behring-szorosig. 2. Kis szökevény. 3. Modell. 4. Végzetes gördülés. 5. Álszerzetes. 6. Bűn lejtőjén. 7. Alma szűret Canadában. 8. Tengerész vér. Belépti díj nincs, kezdete este 9 órakor. Kitűnő italokról és ételekről gondoskodva van. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri *Hartstein és Örlei* kávéház tulajdonosok.

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** tavaszi ujdonságok **REICHARD ÁRUHÁZABA** megérkeztek, hol legegészségesebb budapesti és amerikai cipők kaphatók. 40

x **Olvassa el kérem!** Ha érdekli, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű *Wolfram*-égőt és ami a régiakkal szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát nem szükséges, aki *nem akar* nagy világot, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fő nálam, ezen *Wolfram* égő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szápadlás nélkül is készít **kitűnő hirt** nevű

Fogműtermében

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
(Fekete Sással szemben).

Az Erősd-Urmánczy ügy.

Ujabb fejlemények.

Az Erősd-Urmánczy-féle becsületügyben tegnap délelőtti ujabb fordulat történt. A megállapodások értelmében holnap délelőtt tíz órakor a két fél megbízottai, valamint a választott becsületbírák összegyűltek a képviselőház elnöki fogadótermében. hogy *Berzeviczy* Albert elnöklété alatt érdemben tárgyalás alá vegyék ezt a hosszú idő óta húzódó ügyet. Ekkor történt az a meglepő fordulat, hogy *Berzeviczy Albert lemondott a becsületbírói elnökségről.* E határozását azzal indokolta, hogy olyan exponált politikai állásban van, amely nem engedi meg az ilyen ügyekben való ítélkezést. A becsületbírák: *Dániel Gábor, Perczel Dezső, Szentiványi Árpád* és gróf *Bánffy Miklós* újra elnököt voltak kénytelen keresni. Gróf *Csekonics Endrét* szemelték ki, aki azonban elutazott a fővárosból s így tovább folyik az elnökkeresés.

Végül is herceg *Windischgrätz* Lajos vállalta az elnökséget és a becsületbírói elnökség délután fél négy órakor ült össze a Nemzeti kaszinóban.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap d. u. 3 és fél órakor: *Vig özvegy.* Este: *A majom és a vőlegény.* (Dunay Árpád vendégszereplése.)

Hétfő: *Majom és vőlegény.* (Dunay Árpád vendégszereplése.)

Kedd: *Domí az amerikai majom.* (Dunay Árpád vendégszereplése.)

Szerda: *Domí az amerikai majom.* (Dunay Árpáddal.)

Csütörtök: *Luxemburg grófja.*

Beszámoló.

A közhírház bezárása alkalmával, mielőtt a társulat átköltöznék a szellős szinkörbe, az igazgatóság egy kis beszámolófélt tesz közzé. Száraz felszólolás, egyszerű név- és számsor az egész, de ezek a néma adatok is beszélnek. Az ujdonságok szép száma annak bizonyosága, hogy a színház a modern színműirodalom termékeivel lépést tartott. Jellemző adat viszont

a közönség izlésére nézve, hogy az előadások fele az operettekre esik.

A beszámoló érdekes adatai egyébként a következők:

A szigligeti színház most záruló idénye 1909. szeptember 25-től, 1910 július 16-ig tartott. Esti előadás volt összesen 293, délutáni 55 és 7 ifjúsági előadás. Ebből ujdonság volt 36. Ugymint: *Liliom, Szinész vér, Passepartout, Nők kedvence, Buridán* számára, *Don Pietro Carusso, Taifun, Mohamed paradicsoma.* *Tökfiók, Tilos a csók, Laczkovics kapitány, Aranyhalacska, Sasfiók, Jack a senki, Sári bíró Szerencse bolondja, Tosca, Bűnös szerelem, Botrány, A kuruzsló, Trenck báró, Vigyázz a nőre, Kis cukros, Luxemburg gróf, Találkozás, Az obsitos, Fiam a huszár, Cedra, A koncert, Bilincsek, Kóbor Istenek, Füst, Férfiak.*

Reprizek, *Opergi* előadás volt 24. u. m. *Fauszt, Hoffmann meséi, Hunyadi László, Tosca, Aida, Fra diavolo, Cedra, Parasztszerelem.* Operett volt 24. u. m. *Baba, János vitéz, Eleven ördög, Nebánt virág, Gésák, Bányamester, Kis molnárné, Tatarjárás, Elvált aszszony, Cigány báró, Színházi képtelenségek, Dollárkirályi, Varázskeringő, Erdész leány, Szegény Jonathán, Vig özvegy, Nagymama, Lili, Szerencsmalac, Rip, Kornevillei harangok, Szép Heléna, Tiszt urak a zárdában.* Volt még 35 vegyes váltajú műsordarab.

Összesen volt 157, operett, 70 drámai 46 vígjátéki, 20 népszínműi előadás.

Vendégszerepeltek: *G. Kertész Ella, Góth Sándor, Ujházi Ede, Ivánffy Jenő, Lehár Ferenc, K. Kápolnai Juliska, Keszler Ede, Diósi Nusi, Batiztalvy Elza, Szegedy Erzszi, Rátkay Márton, Petrás Sári, Fedák Sári, Medgyasszay Vilma, Kornay Berta, Király Ernő, Horthy Sándor, P. Márkus Emilia.* Vendégszereplés volt összesen 50 este.

A kaméliás hölgy. Tegnap zsutolt ház előtt fejezte be vendégszereplését *Márkus Emilia.* A kaméliás hölgy érzékeny története ma is megindítja a gyöngébb sziveket, lát még olyan pompás, magasan művészi előadásban, mint a minő: *Márkus Emilia* produkált? Ebben a szerepben ragyogott igazán *Márkus Emilia* művészi képessége; hanghordozása az ilyen tulromantikus szerepnek éppen megfelelő. *Pompás* megjelenése csak fokozhatta alakítása hatását. *Armand* szerepében *Fenyő Emil* egészen eltörpült mellette, pedig el kell ismerni komoly törekvést, igyekezetét. Még mindig nem tud a karjaival mit csinálni. *Hunyady* öreg nyugalmazott tábornoka katonásabb is lehetett volna. A többi szerepben több-kevesebb elismerést vívtak ki maguknak *Tóth Elek, T. Pogány Janka, Kassay Károly, Gózon, Dési, Szarvasi.*

Előadások a nyári szinkörben. Ma délután, fél négykor játszanak ebben a szinkörben a nyári szinkörben. *Vig özvegy* fogják adni, a régi szereposztásban, míg este a szenzációs *majomimitátorral, Dunay Árpáddal* színre kerül a *Majom és a vőlegény.* Az izgató meséjű darabban nagy szerepe van egy majomnak, amelyet *Dunay* meglepő hűséggel játszik, Hétfőn ugyanaz a darab megy, míg kedden, »Domí, az amerikai majom« kerül színre, ugyancsak *Dunay* főléptével.

IRODALOM.

A Szigligeti Társaság közgyűlése.

Közgyűlés amely nem tartatott meg. T. i. tegnap délutánra hívták össze a Szigligeti Társaság közgyűlését. Meg is jelentek heten. Sem többen, sem kevesebben. Nyár van, az emberek nem szívesen mennek közgyűlésekre. Egy darabig vártak s miután csak nem jelentkeztek ujabb érdeklődők, *Rádl Ödön* megnyitotta

és berekesztette a határozatképtelen közgyűlést. Egyébként új közgyűlést hirdet ki július 24-én d. e. 10 órára. Ez a közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.

A társaság erre vonatkozólag a következő megbívtó becsátotta ki:

A Szigligeti-Társaság évi közgyűlését ez évi július hó 24-én, délelőtt 10 órakor tartja meg a város széképületének tanácstermében, amelyre a társaság tagjait tisztelettel meghívjuk, azzal a megjegyzéssel, hogy a közgyűlés az alapszabályok értelmében, tekintet nélkül a jelenlevők számára, határozatképes leend. A közgyűlés tárgyai: 1. A főtitkár évi jelentése. 2. A múlt évi zárszámadások előterjesztése. 3. A folyó évi költségvetés megállapítása. 4. A választmány kiegészítése. 5. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok szerint a közgyűlés előtt 8 nappal az elnökséghez be kell küldendők. Nagyvárad, 1910. évi július hó 15-én. Rádl Ödön elnök. Sas Ede főtitkár.

A közgyűlésen töltik be a megüresedett választmányi tagsági helyet. Mint értesülünk, erre a helyre egyhangulag Rimler Károly polgármestert jelöli a társaság arra való tekintettel, hogy Rimler Károly úgy a társaság, mint a város kulturális fejlődése iránt mindenkori élénk érdeklődésének, szeretetének és támogatásának számos jelét és bizonyosságát adta.

Az **Élet**. Július 17-iki száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: *Spadon*: Orosz jövevények. *Pakots* József: Píroska rendje. *Spectator*: Hogyan mulat a nép? *Kosztolányi Dezso*: A szegény kis gyermek panasza. *Pásztor* József: Galamb szárnyak. *Zsámboki Gyula*: A londoni új kath. székelyház. *Kanissay Ferenc*: A pénz. *Garlean*: A szónok. *Grész* Leó: A léghajózás köréből. *Bán* Ferenc: Hiu ábrándozás. *Majthényi György*: Esteli énekek. *Kultura*. Az élet.

TÁVIRATOK

A munkáskizárás ügye.

Budapest, július 16. Ma a nagyobb munkaadók és vállalatok gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy ha hétfőig a vasgyárosok meg nem kezdik a munkát a jelentkező munkások fellogadása mellett, úgy a gyárosok terhére és felelősségére ők maguk fognak gondoskodni a felvállalt munkák elvégzéséről. A határozat nagy feltűnést keltett gyárosok között. Valószínű, hogy a határozat döntő befolyással lesz a munkások további sorsára.

Nikita királyi címe.

Belgrád, július 16. Nikita montenegrói fejedelem Montenegrónak királlyá való kikiáltása alkalmával hír szerint a »Krisztusban igazhíttű szerbek királya Montenegróban« címet fogja felvenni.

KÖZGAZDASÁG

Ne bántsuk a madarakat.

Minél nagyobb tért hódít magának a kultúra, annál nagyobb védelemre számíthatnak az állatok. Az állatvédelem ma már nem humanizmus, hanem a kultúrának bizonyos fokmérője. Eddig az emberek szívéhez folyamod-

tak azok, akik védelmükbe vették az állatokat, most már az állatkinzót műveletlen embernek bélyegezi mindenki. Az állatvédelem mindazonáltal még most is nagyon sokat alapít az emberek jóérzésére. Ha azonban még ettől is eltekintünk, úgy önző érdekeinkből is kell, hogy felemeljük védő kezünket az állatokkal szemben. Minden állat egyformán védelemre számíthat az embernél, azonban, ha osztályozzuk az állatokat védelem szerint, azok hasznosságára való tekintettel, úgy elsősorban a madarakat kell, hogy védelembe vegyük. A madarak elsősorban legjobban vannak kitéve úgy a természet, mint az ember személyeinek és legtöbbet is szenved.

Pedig hány madár faj van amely sokkal több hasznot hajt az embernek, mint amelyet az ember ezen a téren nagy fáradság után sem tudna elérni. Így nem lehet kimutatni azt, hogy milyen terménypusztulások következnek be, ha madarak nem lennének, de azt statisztikai adatokkal lehet bizonyítani, hogy a madarak évenként átlag millió és millió veszedelmes rovat pusztítanak el. A külföld, a nyugati államok már mind jóval előbbre vannak nálunk még e tekintetben hátra vagyunk. Ne várjuk azt meg még mi is azon a fokon leszünk, ahol a külföld van, terjesszük ki kezünket a madarak védelmére s védjük meg a szegény szárnyasokat, mert ha őket védjük, a magunkét védjük.

Budapesti tőzsdetudósítások.

Budapest, július 16.

A gabonátőzsde.

50 kilogramonként.

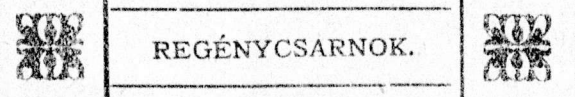
Beza októberre — — —	9 58
Rozs októberre — — —	7 14
Zab októberre — — —	7 20
Tengeri júliusra — — —	5 52

Irányzat: Magasabb megnyitás után lanyha.

Értéktőzsde.

Magyar hitel — — —	847.—
Oszták hitel — — —	671.25
4%-os koronajáradék — — —	92.25
Államvasut — — —	742.—
Jelzálogbank — — —	488.—
Leszámitoló bank — — —	571.—
Hazai Bank — — —	300.—
Kereskedelmi részv. — — —	735.—
Rimamurányi — — —	693.—
Salgótarjáni — — —	641.—
Közuti vasut — — —	723.50
Városi villamos — — —	377.50
Adria — — —	514.—

Irányzat: Szilárd, élénkebb tizlet mellett.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

68

A felszólításra, mintha élete függne ettől, mohón a nyakába vetette magát Péternek, szoroson megragadta az álla alatt, úgy hogy Péter nem láthatta azokat az erős teher kezeket, melyek vas szorításra kulcsolódtak. És Péter hősiesszen keresztül törhetett terhével a tömeg, ketté hasítva azt, mint egy hajó hasítja a hullámokat, lassan, következetesen és kitanítóan, mert hát oly drágának képzelte terbét.

Leonie egyszer hátrafordítá fejét, hogy

Rózsika után nézzen. Mintha csak az utban levő hajóról nézne le a hullámokba valaki után, a ki a fedélzetről leesett és a vízbe fult.

Igy érték el az utca sarkát a nyílt tér felé, a hol már Péter is alig várta, hogy megállva, terhét letehesse.

A nő egy pillanat alatt a lábán termett és vidáman egy mosolylyal szembeállt vele.

— Köszönöm önnek a szivességét — mondá Leonie. Ön igen nagy szolgálatot tett nekem, uram és én jónapot kívánok önnek.

— Szent szűz! — kiáltá Péter. — Hol van Rózsika?

— Ötven lépésnyire benn a tömegben, — volt a nő válasza. Elájult mikor utoljára látta. Nem törhetne utat magának hozzá és nem hozhatná ki?

(Folyt. köv.)

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

8697—1910. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága kgy. sz. határozatával elrendelte az általános csatornázás első évi programjának végrehajtását.

A város tanácsától nyert megbízás folytán a csatornázás és a vele kapcsolatos műtárgyak, gépberendezések és a szennyvíz tisztítótelep építő munkálatainak vállalatba adása céljából f. évi **augusztus hó 29. napján d. e. 10 órakor** a városháza bizottsági termében nyilvános árlejtést fogok tartani.

A vállalatba adandó munkálatokra a következő csoportokban lehet ajánlatot tenni:

1. A szennyvíz-derítő medence építő munkáira.
2. A derítő medence gépi berendezéseire.
3. Az öntözőtelep földmunkáira a szükséges öntöző és lecsapoló zsilipekkel.
4. A csatorna hálózat és a Körös alatti vízbújtató összes munkáira, vasmunkákkal együtt.
5. A csatornázáshoz szükséges vasmunkákra önállóan.

Az a vállalkozó, aki a csatornahálózat összes munkáinak végrehajtására tesz ajánlatot, köteles az 5. alatti vasmunkákra önállóan is ajánlatot tenni. A városnak szabadságában áll az összes vasmunkákat a csatornaépítő munkálatoktól elkülönítve is kiadni.

Bánatpénzül az ajánlati összeg 5 százaléka teendő le a város házipénztárába.

Az óvadék készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban tehető le.

A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bánatpénz letételét igazoló nyugta, vagy annak közjegyzőleg hitelesített másolata csatolandó az ajánlathoz.

Ajánlatok csak írásban alulírott küldöttségi elnök kezéhez 1910. évi aug. 29-én d. e. 10 órájáig adhatók be. Az ajánlatok a nyilvános árlejtésen fognak felbontatni.

Az ajánlatok 1 koronás bélyeggel látandók el és csak a szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A borítékban megjelölendő az a munkálat, melyre az ajánlat vonatkozik.

Ajánlat csakis egységárak megjelölése mellett tehető, ebből a célból a város ártételekkel kinem töltött költségvetéseket bocsát a pályázók rendelkezésére és ajánlattevőknek maguknak kell azon egységi árakat kitüntetni, melyek mellett a munkálatok végrehajtására magukat kötelezik.

A fenti vállalatra vonatkozó általános és részletes feltételek, ártételekkel ki nem töltött költségvetések és tervek a városi mérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a feltételek és költségvetések 10 koronáért megszerezhetők.

Aki a tervmásolatokat is kívánja, azokért ivenkint (32×42 cm) 2 korona fizetendő.

Minden ajánlattevő ajánlatában világosnak kell tartozni, hogy a csatornázási ter

át tanulmányozta, hogy a jelen hirdetőmet, az árlejtési és építési feltételeket ismeri és azokat magára kötelezőknek elfogadja.

A közszállítási szabályrendeletnek a hazai gyártmányok és magyar honos műszaki erő stb. alkalmazására vonatkozó határozmányai minden ajánlattevőre feltétlenül kötelezők.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal és mindaddig kötelezi, míg az ajánlatok felett a végleges döntés megtörténik, ellenben Nagyváradi városát csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Ama pályázók, kik ajánlatuk benyújtásakor a várossal még üzleti összeköttetésben nem állottak, illetve a városi hatóság előtt még ismeretlenek, tartoznak szállító képességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város közönsége fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül szabadon választhasson, esetleg újabb árlejtést tarthasson.

Nagyvárad, 1910 július hó 2-án.

Komlóssy József,

tanácsnok,
mint az árverési küldöttség elnöke.

Első nagyvárad kenyérgyár

Jókai-u. 17. sz. alatt.

Telefon: 949. Telefon: 949.

Tisztelettel értesítjük Nagyváradi város közönségét, hogy a vidéken sehol nem látható, óriási kiterjedésű, villanyerőre berendezett **Első nagyvárad**

kenyérgyár

gyártmányai a következő árak alatt árúsíttatnak:

1 kg. fehér kenyér 36 f., félbarna 30 f., barna 25 f., tiszta rozs kenyér 28 fillér.

Az **első nagyvárad** kenyérgyár minden időben **friss, izletes** termékei a következő helyeken kaphatók:

- Blau F. Sándor Bodega, Nagypiac-tér.
- Balázs Mártonné kereskedő, Sztaroveszky-u.
- Fellner József csemege-üzlet, Szarvas-sor.
- Feuer Bertalan kereskedő, Fő-utca.
- Fülöp Lipótné kereskedő, Csengeri-utca.
- Grósz Izidor kereskedő, Körözs-utca.
- Grünvald Mór és Társa kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Jakovovits Adolf kereskedő, Kolozsvári-u.
- Jenny Nándor kereskedő, Sztaroveczky-u.
- Kohn Dávid kereskedő, Sánc-utca.
- Kutassy Lajos kereskedő, Teréz-utca.
- Klein Mór kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Klein József, Pál-utca.
- Lebovits bodega Zöldfa utca.
- Petrovics Mihály kereskedő, Fő-utca.
- Rosenthal Samu kereskedő, Kapucinus-u.
- Róth Albert kereskedő, Kolozsvári-utca.
- Stolcz Henrik kereskedő, Hattyu-utca.
- Silberstein Arnold kereskedő, Ker-t-utca.
- Sch Lipót pékmester, Kert-utca.
- Vasszerstrom Arnold kereskedő, Bányasor.
- Veisz Emánuel kereskedő, Szaniszló utca.
- Vasvári Ferenc kereskedő, Széles-utca. Fő-terakat.
- Reich Sándor kereskedő, Szt.-János utca.

POLOSKÁT

és azok petéit

egyedül a szabadalmazott **Mat-tenie** gázfejlesztő módszer alapján lehet teljesen és alaposan kirtani, melyért 1 évi felelősséget vállalok, meghívásra **azonnal** bárhol személyesen megjelenek.

DÁVID BERNAT szobafestő, Szt. János-utca 28. sz. Telefon szám 924.

Birtokeladás.

Biharmegyében, Serges és Szurduk község határában, egy tagban fekvő

6480 magyar hold

szántó, rét, legelő, nagyrészt azonban erdőtalaj, részletekben vagy egészben szabad kézből eladó.

Felvilágosítás nyerhető: **Nagyvárad** Erdőipar R.-T. Nagyváradi, Rimanóczy-utca 11. szám.

Biztos, gyors, ártalmatlan hatásos szépitőszert egyedül **a Lédig-féle** alabastrom arc crème 1 tégely 1 korona, alabastrom szappan 1 drb 80 fillér. Kiválóan alkalmas szeplő, májfolt és arcfehéritésre.

o o Egyedüli raktár a készítőnél o o
LÉDIG ÁRPAD arany kereszt gyógyszer-tára,
Nagyvárad, Szt. László-tér (Városhaza mellett.)
216

Biharfüred.

A vadregényes szépségű bihari havason 1069 méterre a tengerszintre fölött.

Vasuti állomása Belényes, a honnan gondozott gyönyörű ut vezet a fürdőhelyre.

Főszezon július 1-től augusztus 1-ig.
Utószezon szeptember 1-étől 15-ig.

Rendkívül gyógyhatás a légzőszervek betegségeinél; az anyagcsere fokozása. Étvágyat emeli, álmatlanságot megszünteti.

Kellemes vendégszobák 2 koronától fölfelé.

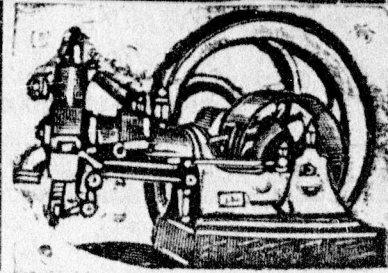
Napl étkezés 5 korona, gyermekek és cselédek 2 korona 50 fillér.

Fürdőárak mérsékeltek.

Kivanatra prospektust küld az igazgatóság.

Drezdai Motorgyár R.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu benzín-, nyersolaj-, gáz- és petroleum-

motorokat és locomobilokat valamint szívó **gázmotorokat.**

!! **Meglepő újdonság !!**

GYETEMES GENERATORUNKKAL a tényleges lóerő óránként csak körülbelül **1 fillérbe kerül.**

Főképviselet:

Gellért Ignác és Tsa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás. — Kedvező fizetési feltételek

Kérdezzük meg a házi orvost!

KRONDORFI pezsgőhöz, borhoz
SAVANYÚVIZ legjobb ital!
NYÁLKAOLDÓ ÉS HUGYHAJTÓ GYÓGYITAL

tüdő, légző-szervek, gyomor, köhögés, rekedtségnél orvosilag ajánlva.

Nagyvárad kereskedelmi és iparkamara.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsénk a mélyen tisztelt **háztulajdonos urak** becses tudomására hozni, hogy boldogult nagybátyánk,

Óváry Lajos kályhás üzletét

átvettük s az eddigi szolid alapon folytatjuk

ÓVÁRY TESTVÉREK

cég alatt. — Kiváló jóságú

modern és izlées kályháinkkal,

pontos kiszolgálással és becsületes munkával óhajtjuk továbbra is mélyen tisztelt megrendelőink elismerését kinyerni s a boldogult elődünk által szerzett bizalmat továbbra is fentartani.

A legdivatosabb és legegyszerűbb

cserépkályhák

állandóan raktáron vannak. — Javítási munkák a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, vagyunk tisztelettel

ÓVÁRY TESTVÉREK

kályhás iparosok. Csengeri-utca 27. sz.

Nagyvendéglőt

Óhajtók a 4000 lakossal bíró Berek-Böszörmény (Biharmegye) községben építeni, ennek bérletére ajánlatokat elfogadok és felvilágosítással szolgálok Berek-Böszörményben vagy Nagyváradon (Szaniszló-utca 14. szám).

Pekanovits Imre.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage. Telefon 948.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. Olcsó fény társulat kizárólagos képviselője. Elvállalok karban tartásokat légszesz villany házi csengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgállok. Telefon hívásokra személyesen megjelenelek.

Kiváló tisztelettel 46

Benedek Ferencz

Tisztelettel értesitem a Főtisztelendő papságot, és a n. é. közönséget, hogy a mai napon **SZILANÁR JÁNOS** iparművész üvegfestőt társul vettem és eddig templom, oltár és iconástá-festészetemet üvegfestéssel és díszüvegezéssel kibővítetem.

Tehát készítek művészi kivitelű üvegfestészeti munkákat, díszüvegezéseket és üvegmaratásokat a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig.

Főtőrekvém, hogy művészeti munkáimmal ugy a Főtisztelendő papság, valamint a t. közönség nagyra-becsült bizalmát és elismerését kiérdemeljem és részemre fentartsam

Magam a Főtisztelendő papság és a t. közönség szíves figyelmébe és jó indulatába ajánlva vagyok tisztelettel

Klinge Antal,

templom, üvegfestő és díszüvegező.

Nagyvárad, Szent János-utca 11.

Vázlatokat és költségvetéseket díjtalanul készítek. Levélbeli megkeresésre személyesen megjelenelek.

247

Használjon Nagysád Földes-féle Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a fő-rangu hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mitesser, májfoltot, tancokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz tehéítésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona, minden gyógyszárban és drogueriarban.

Készíti és postán küldi:

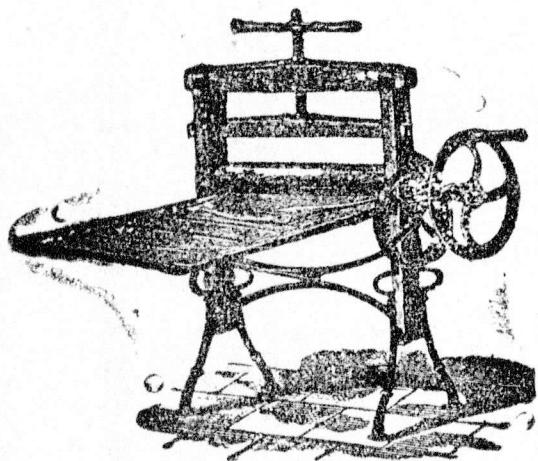
Földes Kelemen gyógyszerész
ARADON.

Kapható Nagyváradon: Reisz Miksa, Dr. Medvigy Gábor, Lédig Árpád, Leszner Alfréd, Nyíri örökösei, Farkas István. Félix-fürdőn: Goblocz István.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“ állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

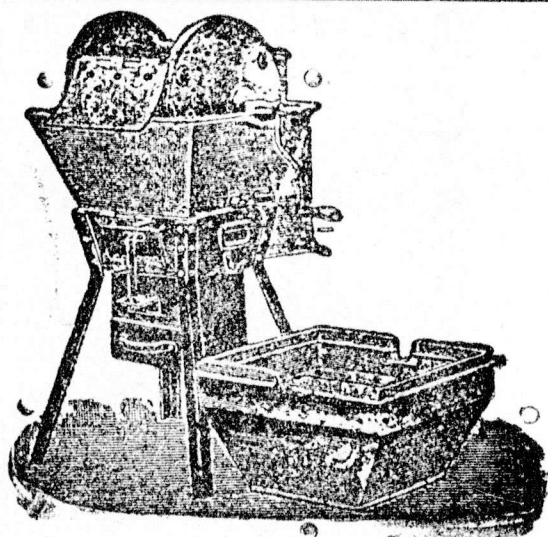

45

Jégszekrények legujabb szer-
kezzettel.

FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.
Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ara üvegenként 4 korona.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmaiban szenved.
2. Mindazok, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényegesen könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrhurutos gyermekeknek rendkívül fontos az a Sirolin, A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan utasítsunk vissza.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & Co.,
Basel (Svájcz). — Grenzach (Németország).

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R.-T.

könyv és hirlapkiadó vállalat

NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCZA 5. SZ.

A legmodernebb betűkkel és diszítő anyagokkal u j o n n a n berendezve.

Mindennemű hivatalos, üzleti és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett, izléses kivitelben
≡ készítettnek. ≡

Latin szert. és g. kath. egyházmegyei nyomtatványok állandóan raktáron.

A „TISZÁNTUL”
politikai napilap kiadóhivatala.

Alapítottott:
1894.

Hirdetések a legjutányosabb árak mellett a „Tiszántul“-ban közöltetnek.

Alapítottott:
1894.

Villamos és műszaki felszerelési vállalat.

NAGYVÁRAD, RAKOCZY-UT 5.

Telefon és interurbán 914.

A Magyar Siemens Schuckert Művek képviselője ■ Tantallampák gyári raktára.
Elektro és gépészmérnöki iroda.

Elvállal mindennemű villamvilágítási és erőátviteli munkálatokat, ivlámák kezelését, szénpálcák szállítását. Telefon, Telegraf és villámhárító berendezéseket

Raktáron tart modern és izléses villamos csillárokat izzólámpákat fűtő- és főzőkészülékeket, motorokat és szellőztetőket.

Szabadalmak kidolgozása és értékesítése.

Ertsey Zoltán
keresk. vezető.

Reichel Henrik
gépész és elektro mérnök.

87

Eladó ház.

A Nagy Sándor-
utcai 11. sz. ház
eladó.

Értekezhetni: **Justh Károly**
urnál, Ritoók Zsig-
mond-utca 13 szám.

Új mechanikai és gépjavitó műhely.

Tisztelettel tudatom, hogy a mai kor igényei-
nek megfelelő gépjavitóműhelyt nyitottam. El-
vállalok minden rendszerű irógépek, kerékpárok,
varrógépek olcsó és pontos javítását jótállás
mellett, továbbá villanyos háziesszengők, telefon
és villámhárítók, stabil gőzgépek, gazdasági és
minden más gyári gépek javítását és szerel-
ését, vas és érc eszterga munkákat. Locomobil
henger furásokat és új dugattyukat és gyűrű-
ket. Gőzkazánok befalaztatását legújabb rend-
szer szerint és köszönbánya kutatásnál talaj
próba furásokat saját szárazrendszerű furószere-
zetemet. Kiváló tisztelettel

Lollok Gyula,

32 mechanikus és géplakatos.

BEÖTHY ÖDÖN és ARANY JÁNOS-U. sarok.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozni, hogy a
Rákóczi-uti Orsolya-zárda alatt új
üveg, porcellán és konyhafelszerelési,
kínai-ezüst, alpakka-áru és lámpa-
raktárt nyitottam.

Mely árukat óriási választékban s
igen előnyös áron bocsájtom a n.
é. közönség rendelkezésére.

Elvállalok e szakmába vágó épü-
letüvegezést és képkertegezést. Kész
ablakokban nagy raktárt tartok.

A nagyérdemű közönség szives párt-
fogását kérem. Tisztelettel

Hant Jenőné.

Ha melege van,

ha fáradt, vagy unatkozik, siessen
Kecskeméthy István

„NEMZETI“ kerthelyiségébe,
hol üdülést, kellemes szórakozást,
ingyen, kitűnő italokat
és izletes ételeket

olcsó pénzért kaphat. Ha lehet, ne
menjen egyedül, hanem családjá-
val és barátaival, hogy a kellemes
szórakozást megoszthassa velök.

— Minden este fényes műsor —

mozgófénykép előadás.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.
Társas ebédek, vacsorák és abo-
nensek polgári áron lesznek kiszol-
gálva. — Minden nap

friss flecken.

Számos látogatást kér tisztelettel

Kecskeméthy István vendéglős, a
NEMZETI szál-
loda, vendéglő és kávéház bérleje.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított **dr. Just-féle**

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szem-
ben **75** százalék **megtakarítást** nyújt fel 40
gyertyás **W o l f r a m** lámpa **darabja 3.60 kor.**
100 gyertyásé **5 kor. 50 fill.**

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kártell áron alul.

Mindenemű **izzólámpa különlegességek,** fény-
ké p é s z - l á m p á k u g y a n c s a k **legolcsóbb**
áron kaphatók.

Csillárok,

ivlámák

állandóan nagy választékban kapha-
tók s a villamos telepen külön e
célra épített nagy

← **csillár-raktárunkat** →
megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

villamos világítás

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővít-
ését, átalakítá-
sát, javítását, ivlámák kezelését, hozzávaló szénpálcák szál-
lítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat
a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerelő telefonja 55. sz.

81

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.